

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

2700-1001

กันยารัตน์ เหล่าตระกูล

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ

กลุ่มทักษะวิชาชีพพื้นฐาน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556

กันยารัตน์ เหล่าตระกูล

บรรณาธิการ : วชิราภรณ์ โลหะชาละ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

กันยารัตน์ เหล่าตระกูล.

อุตสาหกรรมท่องเที่ยว--กรุงเทพฯ : แม็คเ็ดดูเคชั่น, 2557.

204 หน้า.

1. อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. I. ชื่อเรื่อง.

910

ISBN 978-616-274-414-3

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

 IMACEDUCATION

ผู้เขียน : กันยารัตน์ เหล่าตระกูล
การสั่งซื้อ : ส่งรณานิติสั่งจ่าย **ไปรษณีย์ลาดพร้าว** ในนาม บริษัท แม็คเ็ดดูเคชั่น จำกัด
เลขที่ 9/99 อาคารแม็ค ซอยลาดพร้าว 38 ถนนลาดพร้าว แขวงจันทระเกษม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
☎ : 0-2938-2022-7 FAX : 0-2938-2028
www.MACeducation.com

ราคาจำหน่าย : 125 บาท
สงวนลิขสิทธิ์ : กุมภาพันธ์ 2557
พิมพ์ที่ : บริษัท แพลนพรินท์ติ้ง จำกัด

(สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามลอกเลียน ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร)

คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2552-2559) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) และแผนปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมเมืองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ทั้งนี้หลักสูตรดังกล่าวมุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพอิสระเป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ หรือประกอบอาชีพอื่นๆ ได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการทั้งในประเทศและในภูมิภาคอาเซียน

บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด ผู้ผลิตและจำหน่ายหนังสือเรียน สื่อการเรียนรู้ และวารสารทางการศึกษา ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา ครอบคลุมถึงภารกิจสำคัญในการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้ จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการ และผู้สอนทั้งในระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 ในแต่ละสาขาวิชาเพื่อจัดทำสื่อการเรียนรู้ อันประกอบด้วย

1. หนังสือเรียนที่จัดทำให้ตรงกับจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนผ่านกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนนำไปปรับให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียนและจุดเน้นของสถานศึกษา
3. คู่มือครูสำหรับผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และการฝึกประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

จุดเด่นของหนังสือเรียนชุดใหม่ มีดังนี้

1. นำเสนอในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้ ที่เนื้อหาง่ายต่อการเรียนรู้ แต่ยังคงไว้ซึ่งความเข้มข้นและทันสมัย ทั้งนี้เนื้อหาในหนังสือเรียนมุ่งเน้นให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ หลักการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) และการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)
2. แทรกกิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจ กิจกรรมการฝึกกระบวนการคิด (Thinking Skills) และกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่ผู้เรียน

3. พัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพผ่านกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้ใบช่วยสอน เป็นสื่อสำหรับการฝึกกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ เช่น การเรียนรู้จากโครงงาน (Project-Based Learning) การพัฒนาเทคโนโลยีให้เป็นเทคโนโลยีสะอาด (Green Technology) และการสร้างสรรค์ นวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) เป็นต้น

4. มีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดทำแบบทดสอบให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ทำหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วย

บริษัท แม็คเอดดูเคชั่น จำกัด ขอขอบพระคุณสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน และผู้ที่สนใจทุกท่านที่ให้ความไว้วางใจในสื่อการเรียนรู้ของบริษัท บริษัทหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสื่อการเรียนรู้ชุดนี้คงมีส่วนช่วยให้การจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทัดเทียมระดับสากลต่อไป

บริษัท แม็คเอดดูเคชั่น จำกัด

รหัส 2700-1001

วิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ทฤษฎี 1 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง 2 หน่วยกิต

จุดประสงค์รายวิชา

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเบื้องต้นพื้นฐานงานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว องค์ประกอบ
2. เพื่อให้ปัจจัยสนับสนุนและผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
3. เพื่อให้มีทักษะในการปฏิบัติงานกิจกรรมส่งเสริมการอาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานบริการและวิชาชีพอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการและพื้นฐานงานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
2. ประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับหลักการและพื้นฐานงานอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในการปฏิบัติงานการท่องเที่ยว
3. ประสานงานและปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามลักษณะการอาชีพ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ความหมาย ความสำคัญ และผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง องค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว บริษัทนำเที่ยว ตัวแทนการท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรมและที่พักอื่นๆ ธุรกิจการขนส่ง ธุรกิจการจำหน่ายสินค้าที่ระลึก ธุรกิจภัตตาคารและร้านอาหาร ธุรกิจสถานบันเทิงและธุรกิจบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทรัพยากรการท่องเที่ยว ปัจจัยสนับสนุนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ฝึกปฏิบัติกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ตารางวิเคราะห์สมรรถนะประจำหน่วย

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สมรรถนะประจำหน่วย
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	1. รู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 2. เข้าใจถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
2	ลักษณะองค์ประกอบและผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	1. รู้เกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 2. รู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 3. วิเคราะห์ถึงผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
3	นักท่องเที่ยว	1. รู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 2. เข้าใจถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
4	ทรัพยากรการท่องเที่ยว	1. รู้เกี่ยวกับความหมายของทรัพยากรการท่องเที่ยว 2. วิเคราะห์ความแตกต่างประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว 3. รู้เกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวของภาคต่างๆ ในประเทศไทย
5	ธุรกิจขนส่ง	1. รู้เกี่ยวกับความหมายของการขนส่ง 2. วิเคราะห์รูปแบบการคมนาคมขนส่งในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและเกณฑ์ที่เหมาะสม
6	ธุรกิจที่พัก	1. รู้เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของธุรกิจที่พัก 2. เข้าใจเกณฑ์การแบ่งประเภทของโรงแรมและมาตรฐานโรงแรม 3. เข้าใจโครงสร้างโรงแรม
7	ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม	1. รู้ประวัติวิวัฒนาการของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม 2. รู้ประเภทของภัตตาคารและร้านอาหาร 3. เข้าใจองค์ประกอบในการดำเนินธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สมรรถนะประจำหน่วย
8	ธุรกิจนำเข้าและมัคคุเทศก์	1. รู้เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ของธุรกิจนำเข้า 2. รู้เกี่ยวกับความหมายของมัคคุเทศก์ 3. เข้าใจประเภทของมัคคุเทศก์ 4. เข้าใจบุคลิกลักษณะที่ดี คุณสมบัติ และบทบาทหน้าที่ของมัคคุเทศก์
9	ธุรกิจสินค้าของที่ระลึกและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	1. รู้ความหมายของธุรกิจสินค้าของที่ระลึก 2. เข้าใจธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

สารบัญ

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 1

1. ประวัติการท่องเที่ยว 2
 2. ความหมายของการท่องเที่ยว 9
 3. ความหมายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 9
 4. ความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 11
- แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 18**

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ลักษณะองค์ประกอบและผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 20

1. ลักษณะของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 21
 2. องค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 23
 3. ผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 30
- แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 35**

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 นักท่องเที่ยว 37

1. ความหมายของนักท่องเที่ยว 38
 2. ประเภทนักท่องเที่ยว 40
 3. กลุ่มนักท่องเที่ยว 43
- แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้ 50**

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ทรัพยากรการท่องเที่ยว 53

1. ความหมายของทรัพยากรการท่องเที่ยว 54
2. ประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว 54

3. ทรัพยากรการท่องเที่ยวของภาคต่างๆ ในประเทศไทย	68
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	80

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ธุรกิจขนส่ง 83

1. ความหมายของการขนส่ง	84
2. รูปแบบการคมนาคมขนส่งในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	84
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	103

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ธุรกิจที่พัก 104

1. ความหมายของธุรกิจที่พัก	105
2. ความสำคัญของธุรกิจที่พัก	108
3. ประเภทของโรงแรม	110
4. โครงสร้างของโรงแรม	117
5. มาตรฐานของโรงแรม	119
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	122

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม 126

1. ประวัติวิวัฒนาการของธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม	129
2. ประเภทของภัตตาคาร ร้านอาหาร	135
3. องค์ประกอบในการดำเนินธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม	140
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	144

หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ 147

1. ธุรกิจนำเที่ยว	148
2. มัคคุเทศก์	154
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	164

หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 ธุรกิจสินค้าของที่ระลึกและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

168

1. ธุรกิจสินค้าของที่ระลึก

169

2. ธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

180

แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้

188

บรรณานุกรม

191

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

สาระการเรียนรู้

1. ประวัติการท่องเที่ยว
2. ความหมายของการท่องเที่ยว
3. ความหมายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
4. ความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

กิจกรรมเตรียมความพร้อม

สู่ประชาคมอาเซียน

ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแต่ละประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียน

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกประวัติการท่องเที่ยวได้
2. บอกความหมายของการท่องเที่ยวได้
3. บอกความหมายของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้
4. อธิบายความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองได้

สมรรถนะประจำหน่วย

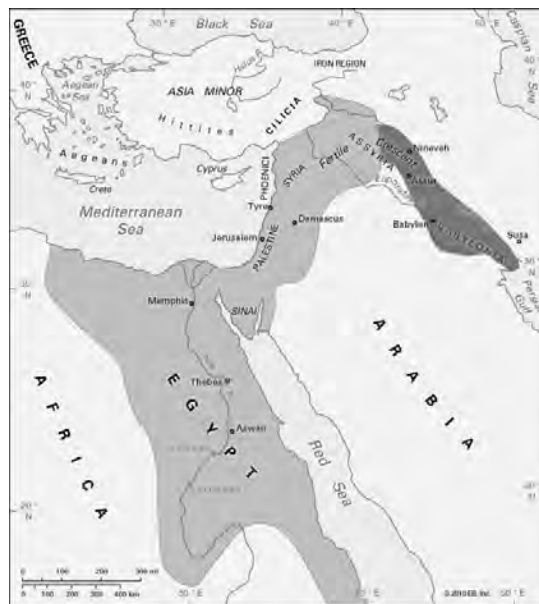
1. รู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
2. เข้าใจถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

1. ประวัติการท่องเที่ยว

1.1 การเดินทางท่องเที่ยวสมัยอาณาจักรอียิปต์

อารยธรรมอียิปต์โบราณอยู่ในความทรงจำของคนรุ่นหลังอย่างชัดเจน เพราะอียิปต์มีโบราณสถานที่เป็นพยานหลักฐานยืนยัน แสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองในอดีต นั่นคือพีระมิด โบสถ์ วิหาร การจารึกบนกระดาษปาปิรุสที่เก็บไว้มากมาย

ภาพที่ 1.1 แผนที่อาณาจักรอียิปต์

เฮโรโดทัส (Herodotus) เป็นนักเขียนเพื่อการเดินทางเป็นคนแรกได้บันทึกไว้ว่า “ชาวอียิปต์เป็นชนกลุ่มแรกที่เดินทางท่องเที่ยว โดยทั้งหญิงชายที่เดินทางท่องเที่ยวทางเรือ ต่างร้อง เล่น เต้นรำ ตลอดการเดินทางและเที่ยวแวะชมตามเมืองต่างๆ ที่ผ่านไป” (Weavet and Oppermann, 2000 : 58)

นอกจากนี้ยังมีการก่อสร้างสถานที่พักผ่อน ศูนย์อำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางด้วยวัตถุประสงค์ต่างๆ กัน เช่น การติดต่อธุรกิจ การศึกษาศิลปวัฒนธรรม การฟื้นฟูกิจกรรมประเพณีต่างๆ ซึ่งได้จัดขึ้นปีละหลายๆ ครั้ง

มีหลักฐานที่แสดงว่ามีการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจจากศิลาจารึกที่แกะสลักไว้บนด้านหนึ่งของพีระมิดที่มีอายุ 1,244 ปีก่อนคริสต์ศักราช ซึ่งเป็นหลักฐานที่เก่าแก่ที่สุดของการท่องเที่ยว

1.2 การเดินทางท่องเที่ยวสมัยอาณาจักรกรีก (The Greeks)

อาณาจักรกรีกนับเป็นนครรัฐเก่าแก่และโบราณ ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งตะวันออกของทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ด้านเอเชียไมเนอร์

ภาพที่ 1.2 แผนที่อาณาจักรกรีก

การเดินทางท่องเที่ยวในอาณาจักรกรีกมีวัตถุประสงค์ต่างๆ เพื่อร่วมประเพณีทางศาสนา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สำคัญมากในยุคนั้น เนื่องด้วยมีโบสถ์วิหารเก่าแก่มากมาย และเพื่อการกีฬา ชาวกรีกได้ริเริ่มให้มีการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ซึ่งจัดขึ้นสี่ปีหนึ่งครั้ง ทำให้เกิดการท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาเกิดขึ้น และมีการแข่งขันต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

นอกจากนี้ในยุคอาณาจักรกรีกยังมีการให้บริการช่วยเหลือแนะนำสถานที่ต่างๆ ให้แก่นักท่องเที่ยว คำว่า มัคคุเทศก์ ภาษากรีกเรียกว่า พรอกซิโม (Proximo) ก็เกิดขึ้นในยุคนี้

1.3 การเดินทางท่องเที่ยวสมัยอาณาจักรโรมัน (The Roman Empire)

ขณะที่อาณาจักรกรีกกำลังเจริญรุ่งเรืองได้เกิดอาณาจักรโรมันในคาบสมุทรอิตาลี โรมัน คือ พัฒนาการสูงสุดของอารยธรรมโบราณ ทั้งนี้เพราะได้มีการรวมดินแดนทั้งหมดตั้งแต่สกอตแลนด์ทางเหนือสุด จรดลุ่มน้ำยูเฟรติสทางด้านทิศใต้และทิศตะวันออก เข้าเป็นหน่วยการเมืองเดียวกันเป็นจักรวรรดิโรมัน

อาณาจักรโรมันได้รับอิทธิพลจากอารยธรรมกรีก ล้วนนำมาปรับให้เข้ากับวิถีชีวิตของชาวโรมัน และถ่ายทอดอารยธรรมเหล่านี้ไปสู่โลกตะวันตก เช่น ภาษา ตัวอักษร กฎหมาย การเมือง และศิลปะ เป็นต้น

ภาพที่ 1.3 แผนที่อาณาจักรโรมัน

การท่องเที่ยวในอาณาจักรโรมันเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และประสบความสำเร็จอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ เนื่องจากความมั่นคงทางทหาร การเมือง และเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความปลอดภัยในการเดินทาง การพัฒนาระบบคมนาคม การขยายและสร้างถนนที่มีคุณภาพทั่วราชอาณาจักร

พอซานิแอล (Pausanias) เป็นชาวกรีก ได้เขียนหนังสือชื่อ Guide to Greece ซึ่งเป็นหนังสือแนะนำเที่ยวเล่มแรกของโลก จำนวน 10 ชุด ใน ค.ศ. 170 โดยมุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวชาวโรมันได้เดินทางไปเยือนกรีก (Mill, 1990 : 5)

การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพเกิดขึ้นในอาณาจักรโรมัน เนื่องจากชาวโรมันเอาใจใส่ดูแลสุขภาพของตนเอง นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปอาบน้ำแร่เพื่อสุขภาพในเมืองต่างๆ ทั่วอาณาจักร เช่น ที่เมืองบาส (Bath)

ชาวโรมันคิดค้นการท่องเที่ยวเป็นนวัตกรรม (Innovation) ทำให้เกิดอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก เช่น การจัดหาของที่ระลึก หนังสือแนะนำเที่ยว การขนส่ง การนำเที่ยว สถานที่พักผ่อน สินค้าและบริการอื่นๆ ที่จัดให้นักท่องเที่ยว เป็นต้น

1.4 การเดินทางท่องเที่ยวสมัยอารยธรรมยุโรปสมัยกลาง (ค.ศ. 1100 – 1500)

ในระยะเวลาของยุคกลางมีรูปแบบการเดินทางที่สำคัญควรจะกล่าวถึง คือ สงครามครูเสด (ค.ศ. 1095 - 1291) ซึ่งในระหว่างการเดินทางเพื่อสู้รบนั้นต้องมีการเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ และซื้อของที่ระลึกเป็นพฤติกรรมที่เหมือนกับนักท่องเที่ยวทั่วไป เป็นยุคที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเริ่มเฟื่องฟูอีกครั้งหนึ่ง มีการ

ใช้ใบอนุญาตในการเดินทางเพื่อไปแสวงบุญ ในปี ค.ศ. 1388 นับว่านักเดินทางต้องถือหนังสือเดินทาง (Passport) เป็นครั้งแรกของโลก

ภาพที่ 1.4 แผนที่อารยธรรมยุโรปสมัยกลาง

1.5 การเดินทางท่องเที่ยวสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา (The Renaissance)

การเดินทางในสมัยแห่งการค้นพบ (Age of Discovery) เป็นความต้องการในการเผยแผ่คริสต์ศาสนาในโลกตะวันออก นักเดินเรือชาวยุโรปได้เดินเรือเสี่ยงภัยเพื่อแสวงหาเส้นทางเดินเรือใหม่และค้นพบดินแดนใหม่ มีการสำรวจทางทะเล มีการท่องเที่ยวขนาดใหญ่ (Grand Tour) โดยผู้ที่เดินทางท่องเที่ยวขนาดใหญ่ไปยังแหล่งวัฒนธรรมจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสังคมเดียวกับคนชั้นสูง ซามูเอล จอห์นสัน (Samuel Johnson) นักประพันธ์ที่ยิ่งใหญ่ของอังกฤษได้ประพันธ์ในปี ค.ศ. 1776 ว่า “ชายใดที่ไม่ได้ไปเยือนอิตาลี ต้องถูกมองว่าเป็นคนด้อยการศึกษา ที่ไม่ได้สัมผัสในสิ่งที่ชายชาติฝรั่งเห็น การท่องเที่ยวขนาดใหญ่เป็นการได้เห็นฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ศาสนาของพวกเราทุกคน กฎหมายของพวกเราทุกคน ศิลปะเกือบของเราทุกคน ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นมาจากฝั่งเมดิเตอร์เรเนียน”

ภาพที่ 1.5 มหาวิหารเซนต์ปีเตอร์ เป็นการออกแบบที่ใช้สถาปัตยกรรมเรอเนซองส์

หลังจากที่ชาวโรมันเข้ามารุกรานเกาะอังกฤษในสมัยปีคริสต์ศักราช 43 ชาวโรมันได้เริ่มสร้างสถานอาบน้ำแร่แบบโรมัน (Roman Spa) ที่เมืองบาส (Bath) (AquaeSulis)

ภาพที่ 1.6 บ่อน้ำแร่ (Spa) เมืองบาส ได้รับการประกาศจากยูเนสโกให้เป็นเมืองมรดกโลกในปี ค.ศ. 1987

การท่องเที่ยวชายทะเล (Seaside Resorts) ได้รับความนิยมอย่างสูงในกลางศตวรรษที่ 18 นักท่องเที่ยวนิยมอาบแดดและดื่มน้ำทะเลเพื่อรักษาโรคหลายชนิด (Gillbert, 1949 : 30 - 52) ข้อดีของการท่องเที่ยวชายทะเล คือ ทะเลไม่มีขอบเขตจำกัด สามารถขยายชายฝั่งได้ยาวและไกล

ภาพที่ 1.7 ชายทะเลบริจตัน (Brighton)

โทมัส คูก (Thomas Cook) เป็นบริษัทนำเที่ยวบริษัทแรกในยุคทองของการท่องเที่ยวสมัยใหม่ การนำเที่ยวครั้งแรกคือการนำนักท่องเที่ยววันเดียวกลับจากเลย์เชสเตอร์ (Leicester) ไปยังลัฟบอโรห์ (Loughborough) เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม ค.ศ. 1841 (Weavet and Oppermann, 2000 : 64) จึงกล่าวได้ว่าการนำเที่ยวของคุณครั้งนี้เป็นการเริ่มต้นยุคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของโลก และคูกได้จัดตั้งบริษัทนำเที่ยวที่มีชื่อเสียงว่า Thomas Cook & Son

ภาพที่ 1.8 โทมัส คูก (Thomas Cook)

ภาพที่ 1.9 บริษัทโทมัส คูก ในปัจจุบันยังคงเป็นหนึ่งในบริษัทธุรกิจนำเที่ยวรายใหญ่ที่สุดของยุโรป

1.6 การเดินทางท่องเที่ยวสมัยสงครามโลกครั้งที่หนึ่งถึงปัจจุบัน

การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ โดยใช้ป้ายประกาศ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุและโทรทัศน์ ทำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น และเป็นการเปิดโลกทัศน์ของประชาคมโลก

ภาพที่ 1.10 ป้ายประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในปัจจุบัน

การนำรถยนต์มาใช้ในการเดินทางท่องเที่ยว มีความอิสระในการท่องเที่ยวทางรถยนต์ส่วนตัว ทำให้การท่องเที่ยวโดยทางรถไฟเสื่อมความนิยมลง มีการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมการบิน ผู้คนนิยมท่องเที่ยวแบบค่ายพักแรมและนิยมท่องเที่ยวชายทะเล

ภาพที่ 1.11 การท่องเที่ยวทางรถไฟ

ภาพที่ 1.12 การท่องเที่ยวทางรถยนต์ส่วนตัว